

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 12C/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918208383
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Margita Žilková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2021:6918208383.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Margitou Žilkovou v spore žalobkyne W. L., M. XX. XX. XXXX, Q. A. F. D. T. XXX, zastúpenej Mgr. Ľudovítom Paulovičom, advokátom so sídlom v Lučenci, M. Rázusa 19 proti žalovanému 2/ Allianz - Slovenskej poisťovni, a. s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO 00 151 700 o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 3.200,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti sa žaloba zamieta.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania proti nemu vedenému v plnom rozsahu z priznanej sumy 3.200,- eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške trov konania.

odôvodnenie:

1/ Žalobkyňa dňa 20. 12. 2018 podala žalobu proti žalovaným 1/ Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR, Bratislava, Pribinova 2, IČO 00 151 866 (ďalej označovaný ako "žalovaný SR" príp. ""pôvodný žalovaný 1") a 2/ Allianz - Slovenskej poisťovni, a. s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO 00 151 700 (ďalej označovaný len ako "žalovaný") o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorou sa domáhala na žalovaných zaplata 30.000,- eur ako náhrady nemajetkovej ujmy s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť druhého žalovaného. Žalobu odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 24. 11. 2016 č. 4T/114/2016 bol obvinený Y. Y., M.. XX. XX. XXXX uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmernenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zákona v súvislosti s ust. § 138 písm. h/ Tr. zákona, ktorého sa dopustil tým, že dňa 19. 12. 2015 počas výkonu služby príslušníka polície viedol osobné motorové vozidlo ev. č. D. XXX K. v obci Rimavské Janovce rýchlosťou vyššou ako bola povolená a narazil prednou časťou vozidla do chodca G. L., M.. XX. XX. XXXX, ktorý pri nehode utrpel ťažké zranenia, na následky ktorých dňa 20. 12. 2015 podľahol. V dôsledku konania vodiča takto prišla o svojho manžela. S poukazom na ust. § 11 a nasl. Obč. zák. uviedla, že v dôsledku protiprávneho konania vodiča Y. Y. stratila navždy možnosť rozvíjať citové a rodinné väzby so svojím manželom, čím utrpela bez akýchkoľvek pochybností veľkú citovú ujmu. Náhla a neočakávaná smrť manžela ju veľmi zasiahla a s jeho tragickou smrťou sa doteraz nevie vyrovnáť. Neočakávaným, šokujúcim a náhlým úmrtím jej manžela teda nepochybne došlo k závažnému zásahu do práv na ochranu osobnosti spočívajúcim v zásadnom, nezvratnom a trvalom obmedzení jej súkromného a rodinného života a žiadne z morálnych foriem zadosťučinenia nemôže byť namieste. Vlastníkom a prevádzkovateľom motorového vozidla, v súvislosti s prevádzkou ktorého jej vznikla škoda, bol žalovaný 1/, jednalo sa o služobné vozidlo a k dopravnej nehode došlo pri výkone služby príslušníka polície vodičom Y. Y.. Má za to, že v zmysle ust. § 420 ods. 2 Obč. zák. za vzniknutú nemajetkovú ujmu zodpovedá žalovaný 1/ a vodič sám nezodpovedá. Motorové vozidlo bolo v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného 2/, a preto tento je povinný

nahradiť spôsobenú nemajetkovú ujmu ako poisťovateľ podľa § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázala na niektoré rozhodnutia podporujúce jej záver, že povinné zmluvné poistenie pokrýva aj nemajetkovú ujmu. Za primeranú výšku náhrady považuje sumu 30.000,- eur s prihliadnutím jednak na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá ujma je nenapraviteľná a bude ju sprevádzať po celý zvyšok života a jednak aj na samotné okolnosti prípadu, a to najmä hrubé porušenie viacerých dôležitých povinností vodičom, ktoré viedli k tragickej dopravnej nehode a zapríčinili stratu jej najbližšej osoby.

2/ Pôvodný žalovaný 1/ Slovenská republika vzniesol námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie.

3/ Žalovaný 2/ Allianz sa na výzvu súdu písomne vyjadril tak, že žiada žalobu zamietnuť. Vodič motorového vozidla Y. Y. bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia, pričom však chodcovi bola zistená koncentrácia alkoholu v krvi, teda prispel k vzniku dopravnej nehody, keď pod vplyvom alkoholu prechádzal cez vozovku mimo označený priechod pre chodcov, za tmy nebol označený reflexnými prvkami, čím bol pre vodiča neviditeľný. Namietol nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, lebo ako poisťovňa bol účastníkom zmluvného poistného vzťahu zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a žiadnym spôsobom nezasiahol do osobnostných práv žalobkyne, preto v spore o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v tomto spore ide. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. vymedzuje rozsah poistného krytia, pričom ide aj o náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, avšak podľa jeho názoru náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých po obeti usmrtenej pri dopravnej nehode nie je možné podriaďiť pod toto slovné spojenie a táto náhrada teda nie je predmetom poistného krytia podľa uvedeného ustanovenia. Vzniesol aj námietku premlčania poukazujú na osobitnú právnu úpravu premlčania nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi v § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, pričom uvedené ustanovenie odkazuje na § 106 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu nárok uplatnený voči nemu aj keby bol daný (čo však popiera) je premlčaný. Poškodený zomrel dňa 20. 12. 2015, v uvedený deň bolo zrejmé, kto je za vznik škody zodpovedný a začala plynúť dvojnásobná subjektívna premlčacia lehota v zmysle § 106 Obč. zák., ktorá uplynula dňa 20. 12. 2017, žaloba však bola podaná až 20. 12. 2018, teda po uplynutí dvojnásobnej premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o výšku uplatneného nároku, v kontexte zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (podľa ktorého by vychádzala náhrada maximálne 19.000,- eur ako päťdesiatnásobok minimálnej mzdy v roku 2015) sa javí byť neprimeraná, keď vodič bol obvinený z nedbanlivostného trestného činu a tiež je potrebné zohľadniť aj spoluvinu zosnulého a ďalšie okolnosti týkajúce sa uplatneného nároku. Pritom v čase nehody bol poisťovateľom predmetného vozidla titulom povinného zmluvného poistenia iba v podiele 92%. V prípade poistnej udalosti sa preto ako poisťovateľ na prípadnom plnení podieľa iba v rozsahu svojho podielu, teda maximálne v pomere 92 % priznaného plnenia.

4/ Rozsudkom zo dňa 24. 04. 2019 č. 12C/49/2018-56 súd žalobu zamietol a to proti žalovanému 1/ z dôvodu, že dopravnú nehodu spôsobil vodič - príslušník polície počas výkonu služby, žalovaným mala byť podľa ust. § 420 ods. 2 Obč. zák. právnická osoba v zmysle uvedeného ustanovenia, a preto štát nie je vo veci pasívne vecne legitimovaný. Výrok o zamietnutí žaloby proti žalovanému 1/ SR bol na odvolanie žalobkyne rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 08. 2020 č. 12Co/153/2019-99 potvrdený. Rozhodnutie je právoplatné, a teda súd v ďalšom konal už len so žalovaným 2/ Allianz, ako je to rozpisované nižšie.

5/ Uvedeným rozsudkom zo dňa 24. 04. 2019 č. 12C/49/2018-56 okresný súd žalobu zamietol aj voči žalovanému 2/ Allianz (ďalej už označovaný len ako "žalovaný"), a to z dôvodu premlčania, keď okresný súd posúdil ako začiatok plynutia subjektívnej (ale i objektívnej) premlčacej lehoty na 20. 12. 2015, subjektívna lehota uplynula 20. 12. 2017 a žalobkyňa podala žalobu na súd až dňa 20. 12. 2018.

6/ Výrok o zamietnutí žaloby proti žalovanému 2/ bol na odvolanie žalobkyne rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 08. 2020 č. 12Co/153/2019-99 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, pretože okresný súd nesprávne posúdil námietku premlčania. V danom prípade je potrebné posúdiť premlčania nároku iba podľa § 101 Obč. zák. Trojnásobná premlčacia doba podľa uvedeného ustanovenia plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, čiže dňom nasledujúcim po

dni, keď došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Žalobkyňa preto mohla uplatniť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prvýkrát dňa 21. 12. 2015, všeobecná trojročná premlčacia doba takto skončila dňa 21. 12. 2018 a žaloba bola podaná na súd dňa 20. 12. 2018, teda vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Odvolací súd preto rozsudok v časti proti žalovanému zrušil s tým, že úlohou prvoinštančného súdu bude vzhľadom na vyslovený právny záver o nepremičaní nároku žalobkyne náležite posúdiť dôvodnosť výšky uplatňovaného nároku, ktorý je nárokom z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 11, § 13 Obč. zák. Okresný súd má preto prihliadnúť na závažnosť ujmy vzniknutej žalobkyňi, do akej miery došlo k narušeniu, resp. zásahu do jej práva na rodinný a súkromný život (aký status mala blízka osoba) a tiež na okolnosti, za ktorých k zásahu do práva došlo. Na určenie výšky nemajetkovej ujmy má do značnej miery vplyv aj finančná situácia zodpovednej osoby. V neposlednom rade treba prihliadnúť aj na to, či pozostalá žalobkyňa nebola "morálne uspokojená" v podobe odsúdenia páchatel'a za trestný čin alebo verejného ospravedlnenia.

7/ Na pojednávaní dňa 02. 06. 2021 zástupca žalobkyne žiadal žalobe vyhovieť. Je preukázané, že žalobkyňa utrpela nemajetkovú ujmu a vzhľadom na závažnosť iná forma zadosťučinenia nie je postačujúca. Žalobkyňa prišla o dlhoročného partnera, ktorý jej mohol byť oporou aj v súčasnosti. S manželom žili v dobrom manželstve a ak si tento občas aj vypil, nebolo preukázané, že by toto primárne bolo príčinou toho, že došlo k nehode.

8/ Zástupca žalovaného na uvedenom pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Požadovaná suma je značne nadhodnotená. U zosnulého aj žalobkyne ide o osoby vyššieho veku, finančná situácia žalobkyne nie je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a tiež nebola preukázaná ani príčinná súvislosť s nejakými jej zdravotnými diagnózami. Poukázal aj na okolnosti nehody, keď zrejme aj alkohol mal vplyv na rozpoznávaciu schopnosť nebohého. Ak by súd aj dospel k záveru, že zaviazne na plnenie, tak maximálne do výšky 92 %, pretože len v tomto rozsahu má pasívnu legitimitáciu. Predložil aj časť z flotilovej poisťovnej zmluvy na preukázanie, že ide o spolupoisťovníka jeho v rozsahu 92 % a Obchodnej poisťovacej a zaisťovacej spoločnosti Astra, a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu v rozsahu 8 %. Nejde o štandardnú zmluvu, ale skôr o ojedinelý prípad a tieto zmluvy sú v utajenom režime, teda žalobkyňa nemala možnosť sa o tejto dozvedieť.

9/ Na pojednávaní bola vypočutá žalobkyňa, ktorá vypovedala, že s manželom žili spolu 18 rokov. Žili spolu dobre, rozumeli si, deti spolu nemali. Manžel chodil do roboty, ona bola doma. Manžel si sem-tam vypil, chodil aj na poľovačku, ale nehádali sa, hospodárili spolu. Manžel bol na predčasnom dôchodku, ale ešte aj pracoval a prichádzal domov okolo 10.-11. hodiny večer a sem tam si vypil, ale určite nepil každý deň. Mal dobrý zdravotný stav. Bývali spolu v rodinnom dome, teraz tam býva ona sama. Ťažko sa jej žije, lebo má len dôchodok 270,- eur. Vinník sa jej neospravedlnil. Pred nehodou mala infarkt, ten prekonala, ale od nehody berie lieky na tlak, srdce, cholesterol a depresie a ťažko to znáša aj psychicky.

10/ Na pojednávaní bola vypočutá svedkyňa V. L., švagriná žalobkyne, ktorá vypovedala, že žalobkyňa situáciu znášala veľmi zle, lebo dostáva dôchodok len vyše 200,- eur, spláca aj pôžičku, takže sa dostala do finančných problémov. Zle to znášala aj psychicky, chodila aj k MUDr. Lernerovi, primárovi na oddelení dlhodobo chorých. Nebohý si sem-tam vypil, ale si myslí, že asi nevypil veľa. Keď si vypil, tak sa so žalobkyňou pohádali a hovorila mu, že mu nebude variť, keď bude peniaze dávať do krčmy. Ako manželia žili dobre a nebohý mal dobrý zdravotný stav. Žalobkyňa teraz potrebuje väčšiu pomoc zo strany druhých ľudí. Zvykne spomínať na manžela. Vie o tom, že vinník nehody sa chcel prísť ospravedlniť, lebo robí na obecnom úrade a hovoril jej to starosta, ale ona mu cez starostu odkázala, aby neprišiel, lebo jej manžel bol proti tomu.

11/ Súd po doplnení dokazovanie výsluchom žalobkyne a svedkyne oboznámení výpisu z flotilovej poisťovnej zmluvy uzavretej dňa 18. 12. 2014 vec posúdil takto:

12/ Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. 4T/114/2016 zo dňa 24. 11. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 24. 11. 2016 po schválení dohody o vine a treste bol obvinený Y. Y. uznaný vinný za to, že dňa 19. 12. 2015 asi o 18.10 hod. počas výkonu služby príslušníka polície viedol služobné osobné motorové vozidlo ev. č. D. XXX K. v obci Rimavské Janovce rýchlosťou vyššou ako bola povolená a primeraná v intervale od 69 km/h, kde pred rodinným domom č. 230 nesledoval situáciu v cestnej premávke, neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, spozoroval a nezareagoval včas na chodca G. L., M.. XX. XX. XXXX, ktorému bola po dopravnej nehode v krvi zistená

koncentrácia alkoholu 1,85 g/kg, idúcemu cez vozovku mimo riadne vyznačený priechod pre chodcov z ľavej strany na pravú, kedy prakticky ľavú polovicu vozovky prešiel tak, že nebol viditeľný a ktorého mohol spozorovať prvýkrát pred sebou vo vzdialenosti 21,72 m, keď sa nachádza na stredovej deliacej čiare, narazil prednou časťou svojho vozidla do chodca G. L., ktorý pri dopravnej nehode utrpel ťažké zranenia, na následky ktorých dňa 20. 12. 2015 podľahol, čím obvinený porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/ a e/, § 16 ods. 1 a 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a teda inému z neobanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, t. j. porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Tým spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona v súvislosti s ustanovením § 138 písm. h/ Tr. zákona, za čo bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s prihladnutím na § 36 písm. j/. písm. l/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, pričom výkon trestu mu bol podmienenečne odložený, určená skúšobná doba v trvaní 36 mesiacov a uložený bol trest zákazu činnosti viesť motorové vozidla v trvaní 30 mesiacov. Žalobkyňa ako poškodená bola s celým nárokom na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

13/ V zmysle § 193 vety tretej C. s. p. súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal.

14/ Súd rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. 4T/114/2016 zo dňa 24. 11. 2016 má za preukázané, že Y. Y. počas výkonu služby príslušníka polície spáchal prečin usmrtenia Ondreja Molnára, manžela žalobkyne.

15/ Podľa § 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

16/ Podľa § 11 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

17/ Predmetom ochrany osobnosti v zmysle § 11 Obč. zákonníka sú najmä imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť do telesnej, či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jej život alebo zdravie.

18/ Podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

19/ Podľa § 13 ods. 2 Obč. zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20/ Podľa § 13 ods. 3 Obč. zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihladnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21/ Podľa § 15 Obč. zákonníka po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

22/ Predpokladom priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je existencia zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený. Musí ísť o zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. Pokiaľ ide o posúdenie určenia výšky náhrady podľa § 13 ods. 2 Obč. zák., súd ju určuje s prihladnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Súd musí zohľadniť účel a funkciu inštitútu ochrany osobnosti, ktorým je predovšetkým satisfakčná funkcia, pričom vychádza zo zistených skutkových okolností, t. j. napr. vychádzať z následnej reakcie, ktorú zásah vyvolal u dotknutej osoby; závažnosti, povahy a intenzity, spôsobu neoprávneného zásahu, dôsledne hodnotiť preukázanie vzniku ujmy; miery zavinenia osoby, ktorá zasiahla do osobnostných práv, napr. úmysel, neobanlivosť ...; trvania a šírky vzniknutej nemajetkovej ujmy; požiadavky primeranosti náhrady utrpenej ujmy dotknutej osoby;

náhrada musí byť primeraná aj pomerom na strane povinného. Satisfakcia sleduje primerane, t. j. na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne, a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, predstavovaný ujmom vzniknutou na osobnosti fyzickej osoby.

23/ Žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy bola podaná z dôvodu zásahu do života, keďže manžel žalobkyne zomrel na následky dopravnej nehody, spôsobenej vodičom Y. Y., ktorý bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia z nedbanlivosti. Náhradu si uplatňuje podľa ust. § 15 Obč. zák. žalobkyňa ako manželka. Žaloba je (po zamietnutí žaloby proti Slovenskej republike) vedená proti poisťovni, ktorá (ako to aj sama uviedla vo svojom vyjadrení) v čase nehody bola poisťovateľom predmetného motorového vozidla titulom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z.

24/ Žalovaný vzniesol námietku premlčania, táto námietka však nie je dôvodná, pretože žalobu podala vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. V tomto smere súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 12Co/153/2019-99, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu, kde (ods. 20-24) odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil námietku premlčania (žaloba bola zamietnutá z dôvodu premlčania), pretože zásah do práv žalobkyne nastal momentom smrti manžela, a to dňom 20. 12. 2015, žalobkyňa mohla uplatniť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch prvýkrát dňa 21. 12. 2015 a od uvedeného dňa jej začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila dňa 21. 12. 2018, Žalobu podala na súd dňa 20. 12. 2018, teda vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Námietka premlčania preto nie je dôvodná, keď žaloba bola podaná na súd vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka ("pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz"). V danom prípade, i keď extenzívnym výkladom nemajetkovej ujmy ide o škodu, ktorú hradí aj poisťovateľ z titulu povinného zmluvného poistenia za škodu, nemožno aplikovať ustanovenie o premlčaní podľa § 106 Obč. zák., ale je potrebné posúdiť premlčanie nároku iba podľa § 101 Obč. zák. (teda len objektívna trojročná premlčacia doba).

25/ Žalovaný ďalej namietal, že nie je vo veci pasívne legitimovaný, lebo náhrada nemajetkovej ujmy nie je predmetom poistného krytia podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

26/ Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o povinnom zmluvnom poistení") poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

27/ Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

28/ Podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

29/ Pokiaľ ide o námietku pasívnej vecnej legitímácie, súd túto námietku naďalej nevzhladol za dôvodnú. Ako uviedol v odôvodnení v už v zrušenom rozsudku, je pravdou, že v minulosti nebola jednotná súdna prax v tomto smere, táto otázka je však už dlhšiu dobu vyriešená a existuje viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (3 Cdo 230/2017, 8Cdo /268/2019 a ďalšie), podľa ktorých je poisťovňa v spore o náhradu takejto ujmy pasívne legitimovaná. Napr. podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 31. 07. 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 "škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších zmien a doplnení je aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla; v spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná". Podľa ods. 28 odôvodnenia "pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda, použitým v zákone o povinnom zmluvnom poistení. Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej

zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtienie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtienie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia." Ide o verejne dostupné rozhodnutie, na ktoré týmto súd poukazuje.

30/ Žalovaný ďalej namietal, že nemôže byť pasívne legitimovaný v plnom rozsahu, ale maximálne v rozsahu 92% vzhľadom na uzavretú poistnú zmluvu, a to s poukazom na ust. § 164 ods. 3 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve ("Oprávnená osoba má právo na poistné plnenie v celej výške voči hlavnému spolupoisťovateľovi len vtedy, ak tak bolo v poistnej zmluve dohodnuté. Spolupoisťovatelia sa medzi sebou vzájomne vyrovnávajú v pomere svojich podielov podľa odseku 1, ak sa nedohodlo inak."). Na túto námietku súd neprihliadol, pretože uvedené ustanovenie § 164 zák. č. 39/2015 Z. z. platí len od 01. 01. 2016, kým vo veci bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne 20. 12. 2015, teda je potrebné na vec aplikovať právne predpisy platné a účinné k uvedenému dňu. Inak k vyjadreniu zástupca žalobkyne že považuje za nespravodlivé, ak by mala byť žalobkyňa ukrátená len kvôli tomu, že je tam spolupoistenie, o ktorom nemala možnosť sa dozvedieť, súd uvádza, že žalobkyňa objektívne mala možnosť žalovať pasívne legitimovaného žalovaného (čo však neurobila), nielen poisťovňu, a teda nemožno hovoriť o tom, že by objektívne došlo k nejakému ukráteniu na jej právach.

31/ Súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkovej ujmy na základe znenia zákona (napr. bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia), ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujмам nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t. j. ujмам i materiálным, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada (odškodnenie). Podľa právnej úpravy poistenia občiansko-právnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v smerniciach (Smernica Rady č. 72/166/EHS, Smernica č. 90/232/EHS, Smernica č. 2000/26/EHS) sú členské štáty Európskej únie povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poisteného krytia cestujúcich motorových vozidiel nezostali neuhradené. V súlade s týmto cieľom sa úpravou povinného poistenia občiansko-právnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel okrem iného vyžaduje, aby poistenie zodpovednosti za ujmu na zdraví pokrývalo zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča vyplývajúcu z prevádzky vozidla (čl. 3 ods. 1 Smernice č. 72/166/EHS, čl. 1 Smernice č. 90/232/EHS) a aby bolo zaručené poškodeným osobám, ktoré utrpia ujmu alebo škodu následkom havárie motorového vozidla poskytnutie poistného plnenia a priame právo na podanie žaloby proti poisťovateľovi zodpovednej osoby, pričom podľa citovaných smerníc za poškodeného sa považuje akákoľvek osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu následkom dopravných nehôd, oprávnená na náhradu odškodného, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu alebo ujmu spôsobenú motorovými vozidlami (čl. 1 ods. 2 Smernice č. 72/166/EHS a Smernice č. 90/232/EHS). 12. S použitím eurokomformného výkladu pojmov "náhrada škody, škoda na zdraví" v ustanoveniach zák. č. 381/2001 Z. z. (§ 4 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma, spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnej formy podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z. z. 13. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka tak spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti poisťovne za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení.

32/ Súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR napr. sp. zn. 6MCdo/1/2016 a 3 Cdo/234/2017, v ktorých dospel k právnenému záveru, že rozsah poistného krytia podľa ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o povinnom zmluvnom poistení zahŕňa aj nároky pozostalých po obetiach dopravných

nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zák., pričom pozostali si môžu svoje nároky v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení uplatniť priamo proti poisťovateľovi a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody.

33/ Ak slovenský zákonodarca do zákonného pojmu škoda použitého v zákone o poistnom zmluvnom poistení a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v zmysle uvedeného zákona nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc do rozporu so zámerom tvorca únijnej právnej regulácie identifikovanej Súdnym dvorom.

34/ Napriek nejednoznačným názorom v minulosti je už dlhšiu dobu ujednotená súdna prax, že pod pojem škoda v zákone o povinnom zmluvnom poistení je treba zahrnúť aj nemajetkovú ujmu spôsobenú blízkym osobám obetí dopravných nehôd.

35/ Námietka žalovaného, že nie je vo veci pasívne legitimovaný, je preto nedôvodná a súd pristúpil k posudzovaniu primeranosti žalobou uplatňovanej náhrady vo výške 30.000,- eur.

36/ Úlohou okresného súdu vzhľadom na vyslovený právny záver odvolacieho súdu bolo náležite posúdiť dôvodnosť výšky uplatňovaného nároku podľa § 11 a § 13 Obč. zák., prihliadnuť pritom na závažnosť ujmy vzniknutej žalobkyňu, do akej miery došlo k narušeniu, resp. zásahu do jej práva na rodinný a súkromný život a tiež na okolnosti, za ktorých k zásahu do práva došlo. Na určenie výšky nemajetkovej ujmy má do značnej miery vplyv aj finančná situácia zodpovednej osoby. V neposlednom rade treba prihliadnuť aj na to, či žalobkyňa ako pozostalá nebola "morálne uspokojená" v podobe odsúdenia páchatel'a.

37/ Je nespochybniteľné, že smrťou blízkej osoby, v danom prípade manžela, dochádza k nenahraditeľnej ujme, preto judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu vo význame, že smrť nemožno nijako odškodniť. Vzhľadom na to, že manžel žalobkyne následkom dopravnej nehody zomrel, súd nepovažuje odsúdenie páchatel'a - vodiča Y. Y. za prečin za morálne uspokojenie, a preto rozhodol aj o náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa výpovede svedkyne páchatel' sa skontaktoval so starostom obce a chcel prísť za žalobkyňou, prostredníctvom starostu mu však bolo oznámené, aby neprišiel.

38/ Pri určení výšky vychádzal okrem iného z výpovede žalovanej a svedkyne na pojednávaní, ako je to uvedené vyššie. Žalobkyňa uzavrela manželstvo dňa 15. 10. 2004 vo veku 51 rokov s nebohým G. L.. Z manželstva deti nepochádzajú. Manželia žili sami v rodinnom dome, manžel občas požíval alkoholické nápoje, čo viedlo aj k hádkam, aby neprepíjal peniaze v krčme. Čo sa týka manželského spoluzitia, nebolo preukázané, že by manželia boli vyvíjali nejaké spoločné aktivity a pod., keď ako to vyplýva z výpovede žalobkyne, manžel chodil na poľovačky, dome stále robil na záhrade a ona bola dnu. Napriek tomu, že obaja poberali dôchodok a nebohý aj pracoval a podľa výpovede žalobkyne chodil domov len okolo 10. - 11. hod. večer, si zrejme nevedeli našetriť, keď žalobkyňa dala peniaze na pohreb príbuzní, teda zlá finančná situácia žalobkyne nie je dôsledkom nehody (resp. toto nebolo preukázané). Žalobkyňa ďalej vypovedala, že sa jej zdravotný stav po úmrtí manžela zhoršil, berie lieky na tlak, srdce, cholesterol a depresie, v tomto smere však nepredložila žiadne dôkazy a teda nijakým spôsobom nepreukázala, že ak by sa jej aj bol zhoršil po úmrtí manžela zdravotný stav (či už po fyzickej alebo psychickej stránke), tak že by išlo o príčinnú súvislosť s úmrtím manžela. Samotné vyjadrenie, že bola hospitalizovaná na oddelení dlhodobochorých takýmto dôkazom nie je. Súd však uvedeným nemieni spochybniť, že smrť manžela ju psychicky zasiahla, ide len o skutočnosti preukazujúce, či a do akej miery sa jej zhoršil stav.

39/ Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých k zásahu do práva došlo, podľa trestného rozsudku 4T/114/2016 obvinený vodič Y. Y. neprispôbil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a spozoroval a nezareagoval včas na chodca G. L., teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania, t. j. porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia. Nešlo teda o úmyselný trestný čin a obžalovaný vodič sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Na druhej strane však chodcovi G. L. (manželovi žalobkyne) bola zistená po dopravnej nehode v krvi koncentrácia alkoholu 1,85 g/kg a tento (možno aj pod vplyvom alkoholu, čo však už v tomto konaní nie je zistené ani podstatné) išiel cez vozovku mimo riadne vyznačeného prechodu pre chodcov

z ľavej strany na pravú z pohľadá vodiča z oblasti tmy, kedy prakticky ľavú polovicu vozovky prešiel tak, že nebol viditeľný a ktorého mohol spozorovať vodič prvýkrát pre sebou vo vzdialenosti 21,72 metrov a keď sa nachádzal na stredovej deliacej čiare, narazil prednou časťou svojho vozidla do chodca, ktorý na následky utrpeného ťažkého zranenia vo veku 65 rokov podľahol. Nemožno mať preto pochýb o tom, že k dopravnej nehode došlo zo značnej miery aj pričinením nebohého G. L., keď za tmy, bez reflexných prvkov, prechádzal cez vozovku mimo prechodu pre chodcov. Nemožno nechať bez povšimnutia ani skutočnosť, že bol po vplyvom alkoholu (1,85 g/kg), pričom je všeobecne známe, že požitie alkoholu má vplyv na reakcie.

40/ Nebohý teda značnou mierou prispel k vzniku dopravnej nehody, keď (možno aj pod vplyvom alkoholu) porušil ustanovenia § 52 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení ku dňu úmrtia G. L. (ďalej len "zákon o cestnej premávke") - (podľa uvedeného ustanovenia za zníženej viditeľnosti musí mať chodec idúci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev), § 53 ods. 1 zákona o cestnej premávke (pri prechádzaní cez cestu je chodec povinný prednostne použiť priechod pre chodcov; chodec nesmie vstupovať na vozovku, ak prichádza vozidlo s právom prednostnej jazdy; ak sa chodec nachádza na vozovke, musí takémuto vozidlu bez meškania uvoľniť priestor na prejazd. ...), § 53 ods. 2 zákona o cestnej premávke (chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť), § 53 ods. 3 zákona o cestnej premávke (mimo priechodu pre chodcov sa smie cez vozovku prechádzať len kolmo na jej os; chodci smú prechádzať cez vozovku mimo priechodu pre chodcov, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonútia ich vodičov na zmenu smeru alebo rýchlosti jazdy), § 53 ods. 4 zákona o cestnej premávke (pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať; to platí na priechode pre chodcov i mimo neho).

41/ Súd zohľadnil účel a funkciu inštitútu ochrany osobnosti, ktorým je predovšetkým satisfakčná funkcia, pritom vychádzal zo zistených skutkových okolností. Posudzoval následnú reakciu, ktorú zásah vyvolal u žalobkyne ako dotknutej osoby, ako to vyplýva z výpovedí žalobkyne a svedkyne. Pokiaľ ide o závažnosť, povahu a intenzitu spôsobu neoprávneného zásahu a preukázanie vzniku ujmy, ide o neodčiniteľnú ujmu, vzniknutú správaním vodiča, ale tiež aj správaním poškodeného. Takto vychádzajúc z trestného rozsudku vodič zavinil zásah do osobnostných práv nedbanlivosťou (nie úmyselne). Vzniknutá ujma je trvalá (úmrtie blízkej osoby), a preto súd odsúdenie páchatela (ktorý sa k skutku aj doznal, uzavrel dohodu o vine a treste, prečin spáchal z nedbanlivosti a posúdil sa aj skontaktovať so žalobkyňou) nepovažuje za dostatočné zadostučinenie.

42/ Vychádzajúc zo zákonným kritérií pri posudzovaní primeranosti nemajetkovej ujmy v súlade s princípom spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých došlo k usmrteniu manžela žalobkyne, ako aj intenzitu a charakter rodinných väzieb medzi žalobkyňou a jej nebohým manželom súd považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.200,- eur (ktorá suma nie je neprimeraná ani s prihliadnutím na finančnú situáciu zodpovednej osoby, ktorou je štátny orgán, pretože nehodu spôsobil ako vodič príslušník polície počas výkonu služby), na zaplatenie ktorej žalovaného zaviazal podľa § 11, § 13 Obč. zák. a § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení v znení neskorších predpisov, kým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

43/ Súd podľa § 232 ods. 3 C. s. p. zaviazal žalovaného na zaplatenie do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

44/ O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p. , podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri obdobných sporoch býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však spravodlivé a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Preto treba v týchto prípadoch rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základe sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška

nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Preto súd rozhodol takt, že žalobkyni priznal právo na plnú náhradu trov konania (samozrejme len z konania proti nemu vedenému, keďže žaloba bola podaná aj proti ďalšiemu žalovanému), avšak výlučne z prisúdenej sumy (t. j. 3.200,- eur) a nie zo žalovanej sumy. Žalobkyňa bola čo do základu vo veci nepochybne plne procesne úspešná, ale výšku priznanej náhrady objektívne nemohla predvídať, teda zamietnutie ohľadom určitej sumy nie je prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Rimavská Sobota písomne, a to v listinnej podobe v 2 vyhotoveniach alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané) uviesť spisovú značku tohto konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 C. s. p.) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 C. s. p., ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Ak žalovaný nesplní v stanovenej lehote uložení mu povinnosť, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.